

با دستمزد ۱۲۰ دلار زندگی کارگران چگونه می‌گذرد؟

نادر مرادی فعال کارگری از سقوط همزمان قدرت خرید دستمزد انتقاد کرد و گفت:قیمت کالاهای اساسی یکی پس از دیگری در حال افزایش است و نتیجه‌ی این روند، خم شدن کمر مردم فقیر و بی‌پناه است

به گزارش ایلنا، قیمت دارو دوباره در حال افزایش است (براساس اخبار رسمی ۴ تا ۱۲ برابر می‌شود)؛ ارز ترجیحی کالاهای اساسی از جمله برنج حذف شده و قرار است گرانی بنزین یک شوک مجدد به بازار اقتصاد وارد آورد.

در چنین شرایطی صحبت از سبد معیشت حداقلی خاورهای کارگری و قیاس آن با دستمزد واقعی، از معنا تهی شده است؛ «نادر مرادی» فعال کارگری در این رابطه می‌گوید: قیمت کالاهای اساسی یکی پس از دیگری در حال افزایش است و نتیجه‌ی این روند، خم شدن کمر مردم فقیر و بی‌پناه است؛ فشاری که در سال‌های گذشته سابقه نداشته است.

او ادامه داد: قیمت‌مایحتاج اساسی زندگی مردم به شدت بالا رفته؛ و هنوز بالاتر هم می‌رود. امروز قیمت هر کیلو برنج ایرانی حدود ۴۰۰ هزار تومان است؛ با یک محاسبه سرانگشتی به این نتیجه می‌رسیم که قیمت یک دانه برنج (دقیقاً یک دانه برنج ساده) چیزی حدود ۸۰ هزار تومان می‌شود. این قیمت به راستی کمرشکن و بی‌سابقه است؛ سوال این است که اجرای ارز ترجیحی قرار است قیمت برنج را به چه پایهای برساند؛ با یک شوک قیمتی جدید چه پائینی سر سقرته‌های می‌آید؟

به گفته مرادی، اجرای سیاست‌های انقباضی و حذفی دولت، منجر به ایجاد موج گرانی جدید تا پایان سال و همچنین در ماه‌های ابتدایی سال آینده می‌شود و این یعنی گرانی به توان ۱۲!

این فعال کارگری تأکید می‌کند: افزایش دستمزد هرچقدر هم که باشد، نمی‌تواند این گرانی مضاعف را جبران کند؛ در واقع با این سیاست‌های دست راستی و انقباضی، سال آینده قدرت خرید طبقه کارگر و ارزش واقعی دستمزد بازهم سقوط خواهد کرد.

مرادی اضافه می‌کند: دولت آنقدر در مدیریت بازار ناموفق بوده که مردم هر روز باید منتظر یک سوپرپرایز تازه باشند؛ بیروز گوشت، امروز برنج، فردا قند، پس‌فردا روغن و... انگار مسابقه‌ی گرانی راه افتاده و جایزه‌اش خم شدن کمر مردم است!

او با بیان اینکه «نظارتی در کار نیست» گفت: به گفته مرادی از گزارش تازاری و رالی صعود دلار و طلا منتشر می‌شود؛ نوزدهم آذر، قیمت دلار به بیش از ۱۲۴ هزار تومان رسیده؛ ببینید دستمزد چقدر سقوط کره؛ یاد مزه کمتر از ۱۰۰ دلار است! مرادی می‌گوید: این مبلغ ناچیز را با حقوق کارگران مشابه (منظورم حداقل‌پگیران است) در کشورهای دیگر و همچنین کشورهای همسایه مقایسه کنید؛ نتیجه روشن است: کارگران ایرانی به شدت به زیر خط فقر سقوط کرده‌اند.

چرا تب طلا در بازار داخلی و جهانی بالا گرفت؟

به گفته رئیس پیشین اتحادیه کشوری طلا و جواهر در حالی که بازارهای جهانی تحت‌تأثیر تنش‌های سیاسی و بین المللی قرار گرفته و قیمت اونس طلا طی کمتر از ۲۴ ساعت گذشته جهش ۶۶ دلاری را تجربه کرد، رکوردی‌های تازه‌ای در بازار داخلی ایران نیز ثبت شده که افزایش نرخ ارز نیز به آن دامن زده است.

به گزارش ایسنا، بازار طلا و سکه طی هفته‌های اخیر به ویژه دو هفته گذشته شاهد یک روند صعودی است و ارقامی تا روز گذشته ثبت شد که تا امروز در بازار داخلی طلا و سکه کم سابقه بوده است. گزارش‌ها در تحولات بازار نشان می‌دهد که یکی از عوامل اصلی این موضوع، رها شدن نرخ ارز در بازار آزاد و افزایش تقریباً ۱۵ درصدی نرخ ارز طی دو هفته اخیر در بازار آزاد است که بر افزایش قیمت طلا در بازار داخلی نیز اثر خود را بر جای گذاشت؛ به طوریکه نرخ ارز در بازار آزاد روند نوسانی خود را از حوالی ۱۱۲ هزار تومان آغاز و تا ۱۲۷ هزار تومان نیز پیش رفت و در حال حاضر نزدیک به ۱۲۶ هزار تومان است و در کنار آن روند قیمت گذاری اونس جهانی طلا نیز طی هفته‌های اخیر و با نزدیک شدن به اواخر سال میلادی در حال افزایش است.

در این باره، محمد کشتی آرای – رئیس پیشین اتحادیه طلا و جواهر کشور – در گفت و گو با ایسنا، در تشریح وضعیت بازار طلا و سکه طی هفته گذشته گفت: در هفته گذشته قیمت طلا، سکه و ارز سیر صعودی را تجربه کرده است، در رابطه با بازار طلا، طی

بررسی آمارهای سه سال اخیر نشان می‌دهد که ایران موفق شده سهم تجارت با همسایگان را به‌عنوان جایگزینی برای محدودیت‌های ناشی از تحریم‌ها به طور چشمگیری افزایش دهد. بر اساس داده‌های رسمی؛ تجارت با همسایگان در سال ۱۳۹۹ حدود ۲۶.۵ میلیارد دلار بوده است. این رقم در سال ۱۴۰۲ به ۶۰.۷ میلیارد دلار رسیده است، یعنی رشد بیش از ۲۴ میلیارد دلاری در فاصله سه سال. این روند افزایشی در حالی رخ داده که تجارت با بسیاری از مناطق دیگر جهان (به ویژه اروپا و شرق آسیا) تحت تأثیر محدودیت‌های بانکی و نفتی کاهش یافته یا با نوسان همراه بوده است.

به گزارش ایسنا، ایران با کشورهایی همچون عراق، ترکیه، امارات، آذربایجان، ترکمنستان، ارمنستان، قطر، عمان، افغانستان، پاکستان، روسیه، قزاقستان، بحرین، کویت و عربستان سعودی همسایه است. در بین این کشورها نیز امارات، ترکیه و عراق همواره سه شریک اصلی تجاری ایران محسوب می‌شوند و در برخی سال‌ها بیش از ۵۰ درصد تجارت منطقه‌ای ایران را به خود اختصاص داده‌اند.

تصویر کلان تجارت ایران پیش و پس از تحریم‌ها
گزارش های رسمی نشان می‌دهد که در دهه ۸۰ شمسی، شرایط تجارت خارجی ایران مساعد بود، میانگین صادرات گمرکی (۱۳۸۱ تا ۱۳۸۹)، ۱۳.۶۶ میلیارد دلار و میانگین رشد سالانه صادرات، ۲۳.۱۸ درصد، میانگین واردات ۴۳.۲۷ میلیارد دلار و رشد سالانه واردات ۱۵.۵۱ درصد بوده است. در این دهه، تنوع کالاهای صادراتی افزایش یافت، خدمات به سیدصادرات اضافه‌شد و مناسبات سیاسی خارجی نیز ثبات بیشتری داشت؛ همین عوامل موجب شد صدور کالاهای ایرانی پیوسته در مسیر صعودی قرار گیرد.

دهه ۱۳۹۰؛ آغاز تحریم‌ها و کاهش محسوس رشد تجارت

با شروع دهه ۱۳۹۰ و تشدید تحریم‌ها، واردات و صادرات هر دو با نوسانات شدید مواجه شدند. نرخ رشد صادرات در ۱۳۹۰، ۲۷.۳۷ درصد؛ نرخ رشد صادرات در ۱۳۹۹، منفی ۱۵.۸۴ درصد(کمترین مقدار دهه) میانگین رشد صادرات دهه ۹۰، ۳.۷۳ درصد (سقوط چشمگیر نسبت به میانگین ۲۳ درصدی دهه قبل) بوده است.

همچنین میانگین واردات دهه ۹۰ ۴۷.۷۱ میلیارد دلار، رشد سالانه، منفی ۳.۲۵ درصد، دامنه نوسان رشد از منفی ۲۰.۷۳ درصد تا مثبت ۴۹.۴۶ درصد رسید. به خلاف دهه ۸۰ که واردات پیوسته رو به رشد بود، دهه ۹۰ با بی‌ثباتی ارزی، محدودیت‌های تجاری و سختگیری‌های بانکی همراه شد و موجب کاهش رشد واردات شد.

تراز تجاری؛ بهبود نسبی در برخی سال‌های دهه ۹۰
اگرچه در کل دهه ۹۰ شرایط واردات و صادرات سخت تر بود اما به دلیل کاهش شدید واردات نسبت به صادرات، تراز تجاری در برخی سال‌ها مثبت شد، سال‌های ۱۳۹۴، ۱۳۹۵ و ۱۳۹۷ در تراز تجاری ایران مثبت بوده است. این اتفاق به خاطر کاهش واردات و همچنین افزایش صادرات غیرنفتی به همسایگان رخ داد.

نقش تحریم‌های ۱۳۹۷ و خروج آمریکا از برجام
تحریم‌های سال ۱۳۹۷ (خروج آمریکا از برجام) نقطه عطفی در تجارت خارجی ایران بود؛ کاهش شدید تجارت با اروپا و شرق آسیا، افزایش تمرکز

پیش و پس از تحریم‌ها

سهم همسایگان در تجارت خارجی ایران چیست؟

بررسی روند تجارت خارجی ایران طی سال‌های اخیر نشان می‌دهد که ساختار مبادلات خارجی کشور تحت تأثیر مجموعه‌ای از عوامل شامل تحریم‌ها، نوسانات نرخ ارز، تغییر مسیر تجارت ایران به سمت بازارهای منطقه‌ای قرار گرفته است. داده‌های رسمی گمرک و گزارش‌های پژوهشی رسمی بیانگر آن است که اگرچه شدت تحریم‌ها از سال ۱۳۹۷ به بعد تجارت کل کشور را تحت فشار قرار داد؛ اما تجارت با کشورهای همسایه روندی پایدار داشته است.

در بین همسایه‌ها

امارات، ترکیه

و عراق همواره

سه شریک

اصلی تجاری

ایران محسوب

می‌شوند و در

برخی سال‌ها

بیش از ۵۰

درصد تجارت

منطقه‌ای

ایران را به

خوداختصاص

داده‌اند

کاهش شدید در بازارهای بین‌المللی دوردست و نفتی، تهران را مجبور کرد که بیش از پیش روی همسایگان حساب کند؛ سیاستی که تا حد زیادی موفق بود و بخش عمده‌ای از تجارت غیرنفتی کشور حفظ شد. در این بین می‌توان به برخی موارد اشاره کرد.

شوک تحریم‌ها سرریع‌تر از بخش نفتی توانایی برای‌بی داشته است؛ این امر حاکی از تاب‌آوری صنایع غیرنفتی و توانایی تمرکز بر بازار منطقه‌ای است. تغییر جهت شرکای تجاری؛ کاهش صادرات به بعضی همسایگان (مثل ترکیه، بخش‌هایی از قفقاز و کشورهای حاشیه خلیج فارس) و تقویت روابط با کشورهای مثل پاکستان، افغانستان، روسیه و ...

احتمالاً منعکس‌کننده همپوشانی بین شرایط سیاسی، تحریم، الزامات مالی و مسیرهای ترانزیت و ترخیص کالا است. خطر وابستگی و شکنندگی در صورت تشدید تحریم؛ هرچند بازار همسایگان کمک بزرگی بوده است، اما تمرکز زیاد روی چند کشور خاص (مثلاً امارات، عراق، ترکیه) می‌تواند نقطه ضعیفی هم باشد. در واقع اگر روابط سیاسی یا ترانزیتی دچار مشکل شود، ضربه تجارت کشور بیشتر خواهد بود.

اهمیت سیاست تجاری منطقه‌محور و دیپلماسی اقتصادی؛ داده‌های نشان می‌دهد که تنوع شرکای همسایه و تقویت زیرساخت‌های مرزی، حمل‌ونقل و ترانزیت می‌تواند نقش تعیین‌کننده‌ای در حفظ و گسترش بازار داشته باشد.

ایران اکنون بیش از نیمی از تجارت غیرنفتی خود را از مسیر همسایگان انجام می‌دهد. امارات، ترکیه و عراق به‌عنوان سه شریک کلیدی ایران در دوران تحریم نقش محوری داشته‌اند. از سوی دگر واردات شمش طلا به ارزش ۱.۹ میلیارد دلار در سال ۱۴۰۲ نیز نمایانگر تلاش برای استفاده از ابزارهای جدید تأمین ارزی در دوران تحریم است.

در مجموع بررسی روند تجارت ایران طی ۳۱سال اخیر حکایت از آن دارد که تجارت با همسایه‌ها از ۳۶.۵میلیارد دلار در ۱۳۹۹ به ۶۰.۷میلیارد دلار در ۱۴۰۲ افزایش یافته‌است. ایران به‌عنوان کشوری واقع در قاره آسیا با ۱۵کشور شامل عراق، ترکیه، جمهوری آذربایجان، ترکمنستان، ارمنستان، کویت، قطر وعربستان‌سعودی،امارات‌متحده‌عربی،پاکستان، افغانستان، عمان، روسیه، قزاقستان و بحرین همسایه است؛ در بین همسایگان نیز سه کشور امارات، ترکیه و عراق معمولاً جزو ۵ شریک اصلی تجاری ایران محسوب می‌شوند.

در این بین به اعتقاد کارشناسان در صورتی‌که موانع زیرساختی برطرف شود، قطعاً روابط تجاری ایران با همسایه‌ها بیش از پیش توسعه خواهد یافت. اکثر کشورهای همسایه و منطقه به برقراری ارتباطات اقتصادی با ایران علاقه دارند. البته برای عملی‌شدن این علاقه شرایطی موردنظر بخش‌های خصوصی و فعالیت اقتصادی و تجاری دو طرف است که باید تأمین شود.

پیامدها و نتایج

تحریم‌ها باعث تغییر ساختار تجارت ایران شد،

هفته نقره بیشترین میزان رشد هفتگی را تجربه کرد که به طور

متوسط با هشت درصد و معادل پنج دلار و ۲۰ سنت طی این هفته افزایش در بازار جهانی نقره رخ داده است و افزایش هشت درصدی در بازار نقره طی یک هفته تا امروز یک اتفاق نادر است و در حال حاضر هر اونس نقره به ۳۴ دلار و ۸۲ سنت رسیده است.

از بازار سکه چه خبر؟

وی در تشریح قیمت سکه در بازار داخلی گفت: براساس آخرین معاملات بازار سکه در هفته اخیر و تا عصر روز پنجشنبه، قیمت تمام سکه طرح قدیم با افزایش چهار میلیون و ۱۲۷ میلیون و ۸۰۰ هزار تومانی، تمام سکه طرح جدید با افزایش چهار میلیون و ۳۰۰ هزار تومانی به ۱۳۴ میلیون و ۱۰۰ هزار تومان، هر قطعه نیم سکه با افزایش چهار میلیون و ۳۰۰ هزار تومانی به ۷۲ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان، هر قطعه ربع سکه با افزایش دو میلیون و ۷۰۰ هزار تومانی به ۴۱ میلیون و ۷۰۰ هزار تومان و هر قطعه سکه یک گرمی بانک مرکزی با افزایش ۲۰۰ تا ۳۰۰ هزار تومانی به ۱۸ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان رسید.

رئیس پیشین اتحادیه کشوری طلا و جواهر خاطر نشان کرد: براین اساس طی هفته اخیر، بیشترین نسبت افزایش قیمت در نیم سکه رخ داده که به علت افزایش تقاضا حباب در این نوع سکه نیز با افزایش روبرو بوده و در حال حاضر نیز حباب سکه با افزایش ۸۰۰ هزار تومانی نسبت به ابتدای هفته به هشت میلیون و ۵۰۰ هزار

عناصر موفقیت اصلاح پولی باشد. این کار باعث می‌شود مردم بتوانند قیمت‌ها را مقایسه کنند و احساس نکنند تغییر واحد پولی به افزایش قیمت‌ها منجر شده است. نمایش دوگانه قیمت‌ها همان پل ارتباطی است که مردم را به‌تدریج با واحد جدید آشنا می‌کند و از بروز شایعات و نگرانی‌های بی‌اساس مانند گران شدن کالاها جلوگیری می‌کند.

چرا کشورها صفرهای پولشان را حذف می‌کنند؟

حذف صفر اقدامی برای کوچک‌کردن دهدهاست، نه کوچک‌کردن ارزش پول. این کار چهار هدف اصلی دارد؛ اولین هدف ساده‌سازی زندگی روزمره است چرا که اعداد کوچک‌تر خواندن قیمت‌ها و محاسبه را آسان‌تر می‌کنند. هدف دوم کاهش خطاهای حسابداری است زیرا صفرهای زیاد احتمال اشتباه را بالا می‌برند. سومین هدف کاهش هزینه چاپ اسکناس است به دلیل اینکه ارزش اسمی اسکناس‌ها منطقی‌تر می‌شود و هدف آخر بهبود روانی است چرا که تجربه ترکیه نشان داد کوچک‌شدن عددها می‌تواند اعتماد مردم به پول ملی را افزایش دهد.

البته کارشناسان می‌گویند این اقدام فقط زمانی اثرگذار است که در کنار آن، سیاست‌های ضدتورمی نیز به صورت جدی پیگیری شود.

چالش اجرایی بزرگ قانون: آیا ایران باید از «ریال جدید» استفاده کند؟

با توجه به تجربه ترکیه، استفاده از نام «ریال جدید» در دوره گذار می‌تواند به مردم کمک کند تفاوت میان مبالغ قدیم و جدید را بهتر تشخیص دهند. سپس پس از پایان دوره گذار، یعنی در سال ۱۴۰۹، واژه «جدید» حذف و نام واحد پول یکپارچه خواهد شد. این فرایند باعث کاهش خطا، افزایش شفافیت و ایجاد اطمینان برای عبور از دوره گذار الزامی است.

خبر

جریزات افزایش حقوق کارگران منتشر شد

پناه از تصویب بالاترین میزان حداقل دستمزد در دولت چهاردهم در پیکسال اخیر برای نخستین بار خبر داد و گفت: این اقدام، نتیجه هماهنگی میان وزارتخانه و سایر نهادهای ذی‌ربط است.

باشگاه خبرنگاراننوشته: حمیدرضا پناه مدیرکل سازمان‌های کارگری و کارفرمایی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در نشست با تشکل‌های کارگری و کارفرمایی استان گلستان در پاسخ به سوال یکی از نمایندگان کارگری در خصوص دستمزد کارگران، اظهار کرد: برای نخستین‌بار در دولت، با هماهنگی مقامات وزارتخانه حداقل دستمزد کارگران بدون حاشیه و بالاتر از نرخ تورم تصویب شد که این اقدام گامی ارزشمند در راستای بهبود معیشت کارگران است.

وی همچنین با اشاره به نقش مهم مشارکت تشکل‌های کارگری و کارفرمایی در فرآیند تصمیم‌گیری، گفت: گفت‌وگوی اجتماعی باید تقویت شود. انجمن‌ها، کانون‌ها و شوراهای عالی باید پیش از طرح موضوعات در شورای عالی کار، با همفکری و تعامل، نظرات خود را ارائه دهند.

وی با بیان این که برخی آیین‌نامه‌ها نیازمند اصلاح و بازنگری هستند، از نمایندگان تشکل‌ها خواست تا با نمایندگان مجلس وارد گفت‌وگو شوند و در فرآیند اصلاح قوانین مشارکت فعال‌تری داشته باشند.

مدیرکل سازمان‌های کارگری و کارفرمایی همچنین به موضوع بیمه تکمیلی کارگران اشاره کرد و از پیگیری‌های انجام‌شده توسط وزارتخانه برای بازگشت این خدمات به کارگران خبر داد.

پناه بر اهمیت آموزش و نقش تشکل‌ها در ارتقای فرهنگ کار تأکید کرد و افزود: نمایندگان تشکل‌هایی که توان تدبیر دارند، باید در فرآیند آموزش مشارکت کنند تا تجربه‌های میدانی به نسل جدید منتقل شود. وی در خصوص حل مشکلات پوشش بیمه سازمانی کارگران نیز گفت: در این خصوص علاوه بر ۲ نشست با سازمان تأمین اجتماعی، مکاتبه زیاد از جمله کمسیون‌های عمران، اجتماعی، اقتصادی و بودجه در مجلس شورای اسلامی شده تا تأمین اعتبار برای پوشش این قشر صورت گیرد.

صدای جامعه کارگری و کارفرمایی باید شنیده شود

مدیرکل سازمان‌های کارگری و کارفرمایی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با تأکید بر اهمیت گفت‌وگوی اجتماعی و تعامل میان شرکای اجتماعی، افزود: هر جا که تعامل و تفاهم میان کارگر و کارفرما شکل گرفته، شاهد کاهش اختلافات و افزایش بهره‌وری بودیم. دولت نقش نظارتی و داورى دارد، ولی اصل کار بر دوش شماست و شما صدای جامعه کارگری و کارفرمایی هستید و باید شنیده شوید.

پناه همچنین به ضرورت تشکیل کمیته‌های حفاظت فنی و ایمنی در کارگاه‌ها اشاره کرد و افزود: نظرات کارشناسی نمایندگان کارگران و کارفرمایان در این کمیته‌ها می‌تواند نقش مؤثری در ارتقای ایمنی و سلامت محیط کار ایفا کند.

وی در ادامه از پیگیری‌های انجام‌شده برای اصلاح آیین‌نامه‌های مرتبط با هیات‌های حل اختلاف و عناوین شغلی خبر داد و افزود: در نشست‌های اخیر شورای عالی کار و مکاتبه‌هایی با سازمان تأمین اجتماعی، موضوعات مهمی از جمله سخت و زیان‌آور بودن مشاغل، اصلاح آیین‌نامه‌ها و رفع مشکلات ساختاری مورد بررسی قرار گرفته است.

